

شب یلدا یک شب کاملا آریایی

شب یلدا یا شب چله شب آغاز زمستان است که از دوره میترایی در ایران جشن گرفته می شود. شب یکم دی ماه برای ایرانیان مقدس است و به این دلیل که طولانی ترین شب سال است، مردم کنار هم جمع می شوند و معمولا در کنار بزرگتر های خانواده این روز را جشن می گیرند. در این شب خوردن آجیل و شیرینی و میوه های تازه و خشک نشان برکت، تندرستی و شادابی ست.

یلدا از کجا شروع شد؟

ایرانیان قدیم باور داشتند که تاریکی مانند اهریمن است و این شب چون طولانی ترین شب سال است و سراسر تاریکی ست، این شب برای ایرانیان نحس بوده است. به همین دلیل در این شب آتش روشن می کردند تا از تاریکی فرار کنند و شب خود را در روشنایی سپر کنند. به همین دلیل دو رهم جمع می شدند و سفره ای از میوه های تازه و خشک در آن قرار می دادند و به شادی و پایکوبی مشغول می شدند. گاهی تا صبح که آفتاب بزند بیدار می ماندند و به نیایش مشغول می شدند.

حافظ در شب یلدا

یکی از کارهایی که از دیرباز در این شب مرسوم بوده است، گرفتن فال حافظ است و معمولا دیوان حافظ را به بزرگترین فرد باسواد خانواده می دهند تا برای سایر اعضا فال بگیرد که یکی از رسوم پر طرفدار شب یلداست.

رسوم ایرانیان در شب یلدا

شب یلدا در هر کجای ایران رسوم مخصوص به خود دارد و مردم همه استان ها با رسوم خاص خودشان این شب را جشن می گیرند و به پایکوبی می پردازند. چند مورد از رسوم جالب استان های ایران را در این جا مطرح می کنیم.

در کهگیلویه و بویر احمد تمام اعضای خانواده دور هم جمع می شوند و بزرگترین فرد خانواده برای بقیه متیل (داستان های افسانه ای و اسطوره ای) تعریف می کند. در این شب آش های محلی مانند آش دوغ و شیر برنج در دیگ های بزرگ می پزند و در کنار هم می خورند.

مردم گیلان هنگام بریدن هندوانه شعر خاصی می خوانند و علاوه بر فال حافظ، فال پوست هندوانه هم می گیرند.

در استان فارس و شهر شیراز فال کلوک (یک ظرف بزرگ کوزه مانند) می گیرند که نشانه ای را داخل ظرف می اندازند و سپس فال حافظ می گیرند.

در خراسان جنوبی مراسم کف زدن دارند که ریشه گیاهی خاص به نام چوبک را در آب می جوشانند و آنقدر هم می زنند تا کف کند. سپس با همان نوعی شیرینی درست می کنند.

در اصفهان هندوانه به عنوان یکی از عناصر اصلی سفره شب چله است و معمولا با تمام البسه ها و رخت خواب های شان در فضای باز دراز می کشند و به گفتگو می پردازند تا طلوع خورشید را ببینند.

در کرمانشاه بزرگان داستان هایی مانند شیرین و فرهاد، حسین کرد شبستری و رستم و سهراب برای کوچکترها تعریف می کنند و در زیر کرسی کنار هم جمع می شوند و شام می خورند. شیدینی های نان پنجره ای و کاک از شیرینی های اصلی سفره شب یلدا ست.

در زاهدان شب یلدا با بازی کردن می گذرد. گل یا پوچ، قایم باشک و تعریف کردن لطیفه و خاطره از سرگرمی های این شب است.

در آذربایجان شرقی و غربی معمولا اولین ضربه به هندوانه توسط ریش سفید خانواده زده می شود و معتقدند باخوردن هندوانه، لرز و سوز سرما به تنشان تاثیر ندارد و اصلا سرمای زمستان را احساس نمی کنند.

در شهرهای خراسان شاهنامه خوانی مرسوم است و بزرگان در کنار یکدیگر جمع می شوند و از داستان های شاهنامه برای کوچکترها می گویند.

استان های دیگر ایران هم با داشتن رسوم خاص خود این شب را جشن می گیرند اما چیزی که واضح است، این است که این شب، شب جمع شدن در کنار یکدیگر و جشن گرفتن است.

شما هم می توانید در قسمت نظرات در پایین همین مقاله ما را از سنت های شهرتان در این شب آگاه کنید.

